

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

1 Si monach[us] fiat præsul: bona parta bipartit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

vel ecclesiarum facultatibus nunquam computata fuerant. Si- militer si Abbas vel Episcopus aliqua haberet, qua in ecclesiasti- ca facultate non sunt adnumerata, exemplo beati Iohannis de illis redditibus oblati a vero ecclesie retineat. ¶ Sequitur a er- go aliud exemplum, quo eadem qua oblati sunt, laudabiliter red- dita monstrantur.

C. XIII. ¶ Non debet ecclesia suscipere, qua silo exheredato sibi esse- runtur.

At enim Augustinus b in sermone 2. de vita clericorum.

Quicumque e vult exheredato filio heredem facere ecclesiam, quærat alterum, qui suscipiat, non Augu- stinum: imo, Deo propitio, nullum inueniet. d Quam laudabile factum sancti & venerandi Episcopi Aurelii Carthaginensis? quomodo implevit os omnium, qui sci- unt, laudibus Dei? Quidam enim cum filios non habe- ret, neque speraret, res suas omnes (retento sibi usufructu) donavit ecclesie. Nati sunt ei filii postea: & reddidit Episcopus nec etiam opinanti illi, que donaverat. In potestate habebat Episcopus non reddere, sed iure fori, non iure poli e.

Ergo quod aliquando oblati iure & laudabiliter redduntur. Ve- rumenim non hoc exemplo recedenti sua reddenda monstrantur. Abiit enim in professione sua vita persistere, aliud a proposito firmius discedere. Si sanctus Aurelius doctus in laicali ha- bitu oblati reddidit, quia post oblationem filios accepit, non ideo in apostasiam uentibus suis reddenda sunt, quibus usus necessaria subtraherentur, ut uos illi redirent ad ordinem, a quo recesserant. Sed si uos inuicem & persisteritis iudicem necessaria subministra- re, sicut ab Apostolo f monemur tempus redimere, ut expeditius intrare uacemus: sic ne ecclesia scandalum patiantur, ne discedens in demerita precipietur, ne in perniciem monachorum, aut in- cunctum monasterii occasione suorum exardescat, laudabiliter sibi suos non dicit reddantur, sed auferri sinantur, quam ab illo ista infe- rantur.

CAUSA XVIII.

Vidam Abbas consecratus in Episcopum, prius monasterio multa conuulsi, postea in Episcopatu plu- ra acquisiuit: cui diem fratres successorem quæ- rent, Episcopus loci semet electioni uolebat inferere, ut per ipsam Abbas in monasterio ordinetur: fra- tres renuntiantur.

- 1 Quæritur primo, an monasterium possit petere, que ab Episco- po acquisita sunt, an episcopali ecclesie possit sibi vindicare, que monasterio fuerunt tradita g.
- 2 Secundo, an per Episcopum Abbas sit eligendus & ordina- dus, an tantummodo a propriis fratribus sit instituen- dus.

QUESTIO I.

Prima questio terminatur in concilio apud Altheum, in qua sic statutum legitur.

¶ Burchardus lib. 1. cap. 230. citat concilium apud Alth- eum. Regis Conrado Rege: itemq. Ivo part. 5. c. 343. sed exprimit, Al- theum. Item uero part. 24. c. 116. plura de hoc concilio refert his- toricus. Regno Conradi piissimi & Christianissimi Regis quibus congregata est sancta generalis synodus apud Al- theum (al. Altheim) in pago Rhetia, præsentem uidelicet sancti Petri venerabili Episcopo.

a aliter sequatur. b Et serm. 32. al. 33. ad fratres in eremo, & in concil. Aquiligran. cap. 112. c Ivo p. 3. cap. 177. d al- ter uocatur. e aliter cal. f 1. Cor. 7. g al. contra- dita.

C. I. ¶ Qui de monacho Episcopus ordinatur, quod ante consecrationem habuit, monasterio, quod uero post consecrationem acqui- sit. propria ecclesia re- linquatur.

Statutum a est, & rationabiliter secundum sanctos Pa- tres a synodo confirmatum, ut monachus, quem cano- nica electio a iugo regulari monasticæ professionis absolvit, & sacra ordinatio de monacho Episcopum facit, uelut le- gitimus hæres paternam sibi hereditatem postea iure vin- dicandi potestatem habeat: sed quidquid acquisierat, uel habere uisus fuerat, monasterio relinquat, & Abbatis sui, qui fuerat secundum regulam sancti Benedicti, arbitrio. Postquam enim Episcopus ordinatur, ad altare, ad quod sanctificatur, & titulatur b, secundum sacros canones, quod acquirere poterit, restituat.

QUESTIO II.

Secundam uero questionem terminat auctoritas Toletani concilii 4. c. 50. dicens.

C. I. ¶ Abbates & alia officia per Episco- pos debent institui.

Hoc tantum sibi in monasterio vindicent sacerdotes, quod præcipiunt canones, id est, monachos ad con- uersationem sanctam præmonere, Abbates, aliaque offi- cia instituire, atque extra regulam facta corrigere. Quod si aliquid in monachos canonibus interdictum præsum- pserint, aut usurpare quidpiam de monasterii rebus ten- tauerint, non deest ab illis sententia excommunicatio- nis.

2 ps. Econtra Gregorius scribit Castorio Ariminenf. Epi- scopo.

C. II. ¶ Congregatio monasterii, non Episcopus, aut aliqui extraneorum, Abbatem instituat.

I. Abbas in monasterio non per Episcopum, aut per ali- quem extraneorum ordinetur: neque ab Episcopo Missa ibi celebretur, ut nulli ecclesie subiciatur.

¶ Huius capituli eadem est sententia ac sequentis, in quo sunt ipsa B. Gregorii uerba. Itaq. hac uideatur summa quadam se- quentis: & propterea in aliquot uetus exemplaribus non sunt dis- tincta.

C. III. ¶ De eodem.

Idem eadem Castorio Episcopo, lib. 2. epist. 43. seu cap. 17.

I. Abbatem cuiuslibet e monasterio non alium, sed quem dignum moribus atque actibus monasticæ disciplinae communi consensu congregatio tota poposcerit, ordi- nari d volumus. Missas autem publicas per Episcopum uel clericos in e monasterio fieri omnimodo prohibe- mus.

1 ¶ Vel clericos] Verba hæc non leguntur apud B. Gre- gorium: omnino, nonnulla uidentur consulo immutata a col- lectore.

C. IV. ¶ Ille debet Abbas institui, quem sua congregatio, & possessionis domi- nus ordinari poposce- rit.

Item Pelagius Papa Melito Subdiaconus

II. Abbatem f in monasterio illum volumus ordina- ri quem sibi de sua congregatione & monacho- rum electio, & possessionis dominus, & (quod magis obseruandum est) ordo uitæ, ac meritum poposcerit ordi- nari.

a Burchardus l. 1. c. 231. Ivo p. 5. c. 343. b al. intitularur. c aliter eodem.] orig. d al. volumus te ordinare.] orig. e aliter illic.] orig. f Ancl. 7. c. 174. Polyg. l. 3. tit. 15. & l. 17. tit. 33. Pamm. l. 3. c. 168. Ivo p. 7. c. 24.